

ΜΕΛΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

(1)

Άγαπητέ ποιητή,

Συμπάθησέ με ποὺ κάπως άργα ἀποκρίνομαι στὸ φιλικὸ στάλισμο τοῦ βροντεροῦ σου διαλαλημοῦ. Μὰ δὲν εἶναι άργά, καὶ πάντα καιρὸς ὑπάρχει σὰ μιλεῖ κανεὶς γιὰ τὸ Μελλοντισμὸ καὶ γιὰ δλα τὰ πόκοτα καὶ τὰ πολεμόκραχτα ποὺ τὰ καταφρονῶν τὰ τωρινὰ καὶ ποὺ κρατᾶνε καρφωμένα τὰ μάτια πρὸς τὰ μελλούμενα.

"Οταν κανεὶς πατήσῃ τὰ πενήντα σὰν ἐμένα, παράδεινο δὲν εἶναι κι ἀν τρομάζει κάπως ἀπὸ τὴν τόλμη κι ἀπὸ τὰ καταφρόνια ποὺ κλειοῦνε τὸν αρχικὰ τὰ λόγια σου· τὰ λόγια ποὺ συντρίβουν δλα τὰ τιμημένα κι δλα τὰς σέδαστα εἰδωλα τοῦ περασμένου καιροῦ.

Κι δταν πατᾶ κανείς, καθὼς ἐγώ, τὴ γῆ, τὴν ἀπάνω ἀπ' δλες τὶς ἄλλες, τὴ γῆ ποὺ δλο καὶ τὰ κλασικὰ θυμάται, τὴ γῆ ποὺ στέκεται τοῦ ἀρχαίου εἰδωλολάτρισσα, καὶ ποὺ συστηματικὰ θεοποιεῖ τὰ φαντάσματα· δταν κανεὶς ἀνασάινη μὲ τὸν ἀέρα μιᾶς χώρας ποὺ δ Σκολαστικὸς εἶναι ἀκόμα δ ἀφέντης, κυθερώντας κοινὴ συνείδηση, καὶ ἡ Ἀρχαιολογία, ἡ μόνη ἐπιστήμη ποὺ σκύδουνε μπροστά τῆς (ἄς εἶναι κι ἀπὸ ξεπασμάρχη πρώτης) μὲ διερθρησκευτικὴ κρασοκατάνυξη, σὰ νὰ εἴταν ἐκείνη τῆς διορφιᾶς καὶ τῆς ἀλήθειας μονάκριθη ἀποκάλυψη, θὰ μποροῦσε νὰ φαντάζῃ στὰ μάτια μου σὰν ἔγκλημα γιὰ τὴν καρμανιόλα τὸ μελλοντικό σου τὸ πρόγραμμα.

Μὰ μὴ φοβᾶσαι. Είμαι ποιητής. Πάντα βαθιὰ τὸν ἔννοιωσα τὸ λόγο τοῦ Ταίν· «Τὸ καθεαυτὸ σημάδι τοῦ ποιητῆ: πάντα νέος καὶ παρθενικὸς αἰώνια.» Κάτι μὲ σπρώχνει νὰ τόνε χαιρετήσω τὸ μελλοντισμό σου, σὰν ἔνα δημορφο παλληκάρι, μεστωμένο καὶ μεγαλόκορμο, ποὺ πιὰ δὲν τρέχει ἀρματοδρόμο στὴν Ὁλυμπία, μὰ ποὺ περνᾷ τρεχάτο σὲ μεγαλόπρεπο αὐτοκίνητο, σωρίζοντας ἔνα σφύρισμα μαζὶ τρομαχτικὸ καὶ κοροϊδευτικό. Τόνε χαιρετῶ τὸ μελλοντισμό σου, καὶ μὲ θαμπώνουν ὅχι τόσο ἡ πλαστικὴ του χάρη καὶ τὰ σωστὰ ποὺ μᾶς παρατηρεῖ, δσο ἡ ἀναρχικὴ ζωηράδα σὰν κινήματά του καὶ ἡ περηφάνεια του ἡ σατανική.

"Ἐπειτα: 'Ο δέρας γῦρο μου, δ καθαρώτατος: Δὲ θυμάμαι, καὶ χειμώνα καὶ καλοκαίρι, καὶ μιὰ μέρα ποὺ νὰ τὴν πέρασα χωρὶς νὰ χαρῷ λιγάν, φῶς, χωρὶς νὰ συλλογιστῶ πώς δ ἥλιος εἰν' ἐδῶ κά

(1) Γράμμ' ἀπὸ καιρὸ σταλμένο στὸ Μιλάνο πρὸς τὸν ἐπαναστατικὸ ποιητὴ Marinetti, τὸν ἀρχιγγὸ τοῦ λεγόμενου Futurisme.

του, εἶναι γιὰ μᾶς δ μόνος ἐρατὸς καὶ ἀθάνατος καὶ σπάταλος θεός, δ πατέρας δλων ἔστι ζούνε, δ μεγάλος δ μοιραστῆς τῆς ζωῆς, ποὺ σαλεύει, καὶ ξετυλίγεται, καὶ μεταμορφώνεται δ ἥλιος, ποὺ ἀλύπητα τὶς ξεσκεπάζει, κάτου ἀπὸ τὰ ποζάτκα φτιασιδώματα τοῦ γηρασμένου, δλες τὶς ζαρωματίες, δλες τὶς συχαμερὲς γκριμάτσες ποὺ ἀγωνίζονται μακριάνε γὰ μᾶς φχντάζουνε σὰ ροδοκόκκινα χαμογέλια.

Οἱ στίχοι τοῦτοι τοῦ Ἰψεν ἐπιγραμματικὰ τὴν παρασταίνουν τὴν οὐσία τοῦ μχνιφέστου σου: «Κάλλιο νὰ ζῆς τὴ ζωή, παρὰ νὰ κοιμᾶσαι κάτου ἀπὸ τὸν ἵσκιον ποὺ ρίχνουνε τὰ κυπαρίσσια τῶν προγόνων.» Βέβαια πώς είμαι κάπως ἐπιψυλαχτικὸς μπροστὰ σὲ κάποια δόγματα τῆς μελλοντιστικῆς θρησκείας. Σέβομαι κάποια συντρίμμια ἀθάνατα τοῦ περασμένου, ποὺ τὰ πιστεύω σὰ μαρτύρους ἀπαρατητούς γιὰ νὰ γνωρίσουμε καλλίτερα τὰ τωρινά, γιὰ νὰ τὰ συνεχίσουμε, καθὼς πρέπει, τὰ περασμένα. Τιμῶ τὸ σοσιαλισμό, (κι ἀς στέκουμαι μακριά του', στοιχεῖο, ἀπὸ τὰ πιὸ μεγάλα, ζωῆς καὶ προκοπῆς, ἰδέα, ποὺ εἶναι κι αὐτὴ μεστωμένη ἀπὸ τὴν ιερὴ μανία τοῦ μελλοντισμοῦ. Πρόθυμα θὰ πολεμήσω γιὰ τὸ φεμινισμό, δηλαδὴ γιὰ κάθε τι ποὺ γυρεύει νὰ γλυτώῃ ἀπὸ μιὰ σκλαβία τὴ γυναίκα. Μὰ μὲ δλο τὸν ἴσκιο ποὺ ξαπλώνει ἀπάνω μου δ σεβάσμιος βράχος τῆς Ἀκρόπολης, θυμάμαι πώς ἔγραψα κάποτε μιὰ «Ωδὴ στὸ θάνατο τοῦ Ἰψεν». μέσα ἐκεῖ βρίσκονται τὰ δυὸ τοῦτα πεντάστιχα, ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν ἀξίζουν καὶ πολύ, μὰ ποὺ εἶναι καθάρια μελλοντιστικά:

Καὶ κανεὶς πατέρα ἀπὸ τὴ Σπάρτη,
καὶ τάφου κανεὶς ἀπ' τὴν Ἀθήνα
τὰ κόκκαλα δὲν πῆγα νὰ ξεθάψω,
νὰ τὰ κτίσω στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μου
γιὰ νὰ φαντάξω.

Στὸ κτεσινὸ τὸ χῶμα ποὺ τὴν ξέρει
τὴ δάφνη, καὶ τὸ γγίζεις καὶ ἀναβρύζει
τὸ νερὸ τὸ ἀρμυρό, σὰ θυμωμένο,
ἐκεὶ ποὺ δ Μπαύρον ἔκλεισε τὰ μάτια,
πρωτοειδα σε, ἥλιε!

Κι ἀκόμα θυμάμαι πώς ἔχω τὴν τιμὴ νἀγωνίζουμαι, στὸν τόπο τοῦτο, μὲ δλη μου τὴν ψυχή, γιὰ τὸ θρίαμβο τῆς ζωντανῆς μᾶς γλώσσας, ποὺ τὴν καταφρονοῦν δλες σὲ πρόληψες τοῦ περασμένου: νἀγωνίζουμαι γιὰ τὴν καθιέρωση μιᾶς τέχνης ποὺ νὰ σπαρταρίζῃ ἀπὸ λευτερίᾳ κι ἀπὸ εἰλικρίνεια κι ἀπὸ ζωῆ. "Ολα τὰ θυμάμαι, καὶ κράζω μαζὶ σου: Ζήτω τοῦ μελλοντισμοῦ!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ